

Reptes i oportunitats en el pas de primària a secundària

...

Carmina Pinya i Salomó
@carminapinya

Reptes i oportunitats en el pas de primària a secundària

- On som?
- El pas a l'ESO: pràctiques, requisits, necessitats i estratègies per optimitzar el procés
- Dificultats
- Conclusions i algunes propostes

Reptes i oportunitats en el pas de primària a secundària

- On som?
- El pas a l'ESO: pràctiques, requisits, necessitats i estratègies per optimitzar el procés
- Dificultats
- Conclusions i algunes propostes

Cultura d'escola de primària	Cultura de la secundària
Currículum integrat	Currículum per matèries, més especialitzat i específic
Model d'organització comunitari	Model d'organització burocràtic
Reduït nombre de mestres per nivell	Augment del nombre de professorat d'acord amb les matèries del currículum
Clima de relació personal i coneixença estreta de l'alumnat	Clima de relació centrat en els continguts i augment del nombre d'alumnat a tractar. Minva el tracte personalitzat
Major contacte amb les famílies	Progressiva minva del contacte
Seguiment acurat i directe de l'alumnat	Major autocontrol i autonomia de l'alumnat
Cercle d'amistat fortament vinculat al centre	Cercles diferenciats d'amistats

Estructura	PAIS	Pobl. (m)	Alumnat	Gestió de la heterogeneïtat	Repetició	Orientació
Integrada	NOR	5	0,616	Integració individualitzat	Molt baixa	Individual i grupal Orientadors externs
	FIN	5,4	0,553	Integració individualitzat	Molt baixa	Grupal i individual a secundària Orientadors interns
	SU	9,2	0,906	Integració individualitzat	Molt baixa	Individual i grupal Orientadors interns
Diferenciada	FR	63,8	12,3	Integració uniforme	Molt baixa	Individual i grupal a secundària Orientadors interns
	AL	82,2	8,2	Separació	Elevada	Individual i grupal a secundària Orientadors interns
	CAT	7,5	0,691	Integració uniforme	Elevada	Individual i grupal Orientadors interns i externs

Marc normatiu

LEC

12/2009

Reptes i oportunitats en el pas de primària a secundària

- On som?
- El pas a l'ESO: pràctiques, requisits, necessitats i estratègies per optimitzar el procés
- Dificultats
- Conclusions i algunes propostes

Les relacions entre la primària i la secundària.

Elements d'anàlisi

- Traspàs i transició
- Desafiaments en el marc del procés de desenvolupament global de l'alumnat i necessitats i problemes que es detecten.
- Estratègies que els centres educatius desenvolupen.
- Dimensions per analitzar l'articulació de les dues etapes

traspàs - transició

Desenvolupament global de l'alumnat.

Dimensions per a l'anàlisi

DIMENSIÓ	VARIABLES
Organitzativa	Plantejaments institucionals
	Cultura
	Direcció / lideratge
	Participació i clima relacional
	Equips
Curricular	Projecte curricular i programacions
	Metodologies i recursos
	Avaluació
Orientació i tutoria	Orientació personal
	Orientació acadèmica
	Orientació professional
	Transició entre etapes
Altres aspectes	Paper de les famílies
	Relació amb l'entorn

Necessitats i problemàtiques en la transició

Estratègies per optimitzar el procés

Coordinació territorial dels centres de primària i secundària

Disposar de zones d'influència que permetin la coordinació dels centres facilitant l'articulació, l'optimització, la fluidificació i una millor atenció a la diversitat

Poc coneixement del treball pedagògic que es porta a terme per part de l'alumnat i dels docents d'etapes educatives diferents.

Compartir informació fiable i precisa sobre aspectes pedagògics que es treballen als centres.

Poca o nula vinculació al projecte educatiu de centre moltes vegades degut al poc coneixement d'aquest.

Emfasitzar en el coneixement del PEC i fomentar el sentiment de pertinença al centre de tota la comunitat educativa.

Discontinuitats en els currículums i en les metodologies entre les escoles de procedència i els instituts de destí.

Connectar els currículums de primària i secundària donant continuïtat vertical a les àrees i al mateix temps coordinar estratègies metodològiques.

Orientació i tutoria: necessitat de suport emocional i a l'estudi, a fi de desenvolupar estratègies per afrontar el canvi i evitar la desafecció.

Potenciar les competències d'autonomia i iniciativa personal, la d'aprendre a aprendre i la social i ciutadana com a responsabilitat compartida de tot el professorat.

Desigual implicació de les famílies

Fomentar la participació i l'interès de les famílies en els processos escolars i proposar activitats familiars compartides.

Necessitats i problemàtiques en la transició:

- **Coordinació territorial** de les escoles i instituts.
- **Poc coneixement del treball pedagògic** entre l'alumnat i els docents d'etapes educatives diferents
- Poca o nul·la vinculació i coneixement del **Projecte educatiu de centre**.
- **Discontinuitats** en els currículums i en les metodologies
- Necessitat de **suport emocional i a l'estudi**, a fi de desenvolupar estratègies per afrontar el canvi i evitar la desafecció.
- Desigual implicació de les **famílies**

Estratègies per optimitzar el procés

- **Zones d'influència** que permetin la coordinació.
- Coneixement del **PEC** i millor **sentiment de pertinença**.
- Compartir **metodologies i didàctiques** entre centres.
- Coordinar **estratègies metodològiques**.
- **Responsabilitat compartida** de tots els docents en el treball de les competències transversals.
- **Connectar els currículums** de primària i secundària.
- Fomentar la **participació i l'interès de les famílies**.

Necessitats i problemàtiques en la transició	Estratègies per optimitzar el procés	Pràctiques de referència que l'afavoreixen
<p>Coordinació territorial dels centres de primària i secundària</p>	<p>Disposar de zones d'influència que permetin la coordinació dels centres facilitant l'articulació, l'optimització, la fluïdificació i una millor atenció a la diversitat</p>	<p>1.- Seminaris de coordinació primària-secundària 2.- Centres Públics Integrats (CPI) 3.- Sortida conjunta de l'alumnat de sisè d'una zona ed. 4.- Xarxa 0-18 5.- Pla Educatiu d'Entorn (tallers estudi assistit,....)</p>
<p>Poc coneixement del treball pedagògic que es porta a terme per part de l'alumnat i dels docents d'etapes educatives diferents.</p>	<p>Compartir informació fiable i precisa sobre aspectes pedagògics que es treballen als centres.</p>	<p>6.- Padrins de transició primària-secundària 7.- Pas a l'ESO no passa res! 8.- L'ESO i això què és? (xerrada ex-alumnes) 9.- Aplec del Pas 10.- Visita a l'institut 11.- Reunió tutors i tutores de 6è i 1r d'ESO 12.- Carpeta de grup</p>
<p>Poca o nula vinculació al projecte educatiu de centre moltes vegades degut al poc coneixement d'aquest.</p>	<p>Emfasitzar en el coneixement del PEC i fomentar el sentiment de pertinença al centre de tota la comunitat educativa.</p>	<p>13.- Teatre en anglès 14.- Padrins de lectura 15.- Padrins d'escriptura 16.- Expliquem contes 17.- Jocs de pati 18.- Dinamització de les festes 19.- Visita de les exposicions 20.- Jornades de la ciència (IE) 21.- Projectes internivells 22.- Redacció del web i/o revista escolar 23.- Tallers internivells 24.- Co-responsabilitat dels docents del claustre 25.- Entrevista direcció amb cada un dels docents 26.- Informació periòdica al claustre/famílies 27.- Participació de les famílies: comissions de treball i AMPA</p>
<p>Discontinuitats en els currículums i en les metodologies entre les escoles de procedència i els instituts de destí.</p>	<p>Connectar els currículums de primària i secundària donant continuïtat vertical a les àrees i al mateix temps coordinar estratègies metodològiques.</p>	<p>28.- Deures de sisè: una proposta coordinada 29.- Treball internivell dels docents d'un centre 30.- Horaris de reunions comú de tots els docents (IE) 31.- Moments de trobada pedagògica 32.- Docència i coordinació per àmbits a secundària 33.- Un docent fa docència a les dues etapes (IE) 34.- Grup de Treball especialistes de zona 35.- Retorn dels resultats de la 1a avaluació a l'escola.</p>
<p>Orientació i tutoria: necessitat de suport</p>	<p>Potenciar les competències d'autonomia i iniciativa</p>	<p>36.- Adaptació primer dia de curs a l'INS 37.- Sortida conjunta alumnat 6à i 1r d'ESO</p>

Reptes i oportunitats en el pas de primària a secundària

- On som?
- El pas a l'ESO: pràctiques, requisits, necessitats i estratègies per optimitzar el procés
- **Dificultats**
- Conclusions i algunes propostes

Dificultats

- Diferent marc horari
- Diferents edificis
- Hiatus per un 40% de l'alumnat
- Temors de l'alumnat
- Temors dels pares

Requisits:

- **Planificació** estratègica de les pràctiques
- Implicació dels **agents** interns i externs al centre
- Implicació de les **famílies**
- **Lideratge**. Qui? Com?
- Treball en xarxa a **nivell meso** del territori

Reptes i oportunitats en el pas de primària a secundària

- On som?
- El pas a l'ESO: pràctiques, requisits, necessitats i estratègies per optimitzar el procés
- Dificultats
- **Conclusions i algunes propostes**

Conclusions

Propostes i millores:

- Paper dels **agents externs**: Serveis Educatius de Zona, inspeccions.
- Potenciar l'**autonomia** i els **Projectes Educatius de Centre**
- Coordinació territorial: **projectes compartits**
- Impulsar el treball entre escoles i instituts
- Concretar què entenem per **paper actiu de les famílies**
- **Documentació**
- **Cultura estratègica** ⇒ **avaluació** del procés

Més propostes i millores:

- **Educar** per l'èxit personal.
- Fomentar activitats d'educació formal, no formals i informals.
- **Comunitat de pràctica educativa** dels centres i intercentres
- Cultura professional dels docents de les dues etapes
- Innovació fonamentada en la recerca

Webgrafia imatges

<https://pixabay.com/es/r%C3%ADo-terrapl%C3%A9n-%C3%A1rbol-el-agua-lago-1030839/>

<https://pixabay.com/es/mano-mantener-globo-tierra-1030568/>

<https://pixabay.com/es/skate-sport-deporte-adolescentes-1260300/>

<https://tagul.com/>

Moltes gràcies,

Carmina Pinya i Salomó

@carminapinya